

De wereld veranderen (1): Hoe doe je dat?

Iedereen dacht dat het onmogelijk was totdat er iemand kwam aan wie dat niet verteld was

Iedereen dacht dat het onmogelijk was om de wereld te veranderen totdat er iemand kwam aan wie dat niet verteld was

Iedereen dacht dat het onmogelijk was om de **plastic troep** uit de Stille Oceaan op te ruimen totdat er een jonge twintiger uit Nederland Boyan Slat met het idee kwam om met een installatie met lange drijvende armen het plastic uit de oceaan samen te drijven en weg te halen, hij kreeg hiervoor al een hoge prijs vanuit de VN en alhoewel er nog jaren van onderzoek nodig zijn krijgt hij er nu al erkenning voor en haalt hij enorme middelen op voor zijn 'ocean cleanup' via crowdfunding

Velen dachten dat het onmogelijk was om van **Wingene** een fairtradegemeente te maken totdat er een groepje enthousiastelingen kwam van de gemeente en de Wereldwinkel aan wie dat niet verteld werd en krijgt wingene binnenkort nog zijn titel, uit respect voor de landbouwers in noord en zuid

Iedereen dacht dat het onmogelijk was in de jaren 50 in Amerika dat **zwarte passagiers hun plaats niet moesten afstaan aan blanke medepassagiers** totdat in 1955 een zeker Rosa Parks (of Geertrui of aagje of Sabine kwam en weigerde plaats te maken, ze wierp de mentale slavernij van zich af en bleef zitten, ze gaf gehoor aan de woorden van Gandhi 'wees zelf de verandering die je graag zou zien in de wereld' of 'be the change' ... enkele dagen later was er een geweldloze busboycot door de zwarte... als we niet mogen zitten op een bus dan nemen we geen bus meer en ze begonnen te carpoolen ..; mannen met de pet op alsook beroemde mannen zoals Martin Luther King, tot ... het Amerikaanse hooggerichtshof verklaarde dat de rassenscheiding op bussen ongrondwettig was ...

Iedereen dacht dat het onmogelijk was om met brieven en dus **geweldloos** onterecht veroordeelde en gefolterde mensen uit de gevangenis vrij te krijgen tot regeringen massaal brieven van over heel de wereld ontvangen van vrijwilligers van amnesty international en gevangenen vrijkomen en 17 oktober SCHRIJF ze vrij-dag komt er weer aan dus kun jij ook mee de wereld veranderen want er zitten nog veel ten onrechte veroordeelde te wachten op een beetje vrije tijd die wij willen vrijmaken in ons drukke leven om hen vrij te krijgen ...

En ondanks deze voorbeelden zijn er nog zovele mensen die zeggen '**ik kan hier toch niets aan doen**', **alé, wie ben ik nu om hier verandering in te krijgen?** → wel als er nu iets is waar ik niet tegen kan, dan is het dat! Daar krijg ik het van op mijn heupen! Want ik geloof dat iedere kleine stap telt. Het maakt wel een verschil uit voor de boer in het zuiden of je voor de goedkoopste koffie gaat of voor fairtrade koffie, of voor de gevangene ver weg in een gevangenis of jij op 17 oktober in je pen kruipt of niet ... Van een kleine vonk kan een groot vuur komen!

En gezien we beslist hebben in de lier om de wereld te veranderen (en dat zien we als iets betekenisvol doen en altijd in relatie tot een ander), of toch om er op zijn minst een cyclus over te houden, zijn we onder meer te rade gegaan bij John Paul Flintoff met zijn boek '*de wereld veranderen, hoe doe je dat?*'

Wel, ik voelde me 'in goed gezelschap' bij het lezen van zijn boek, hij zei dat om te beginnen met een verandering, we als eerste '**het defaitisme moeten overwinnen?**', zijnde hoe kan ik een eenling in een wereld van miljarden hopen iets te kunnen veranderen.... . Tolstoj echter zei '*dat de geschiedenis is opgebouwd uit het gezamenlijke effect van de vele kleine dingen die doodgewone individuen iedere dag doen of ook niet doen*. Want ook door iets niet te doen kun je de wereld veranderen, bijv. niet naar je bed gaan om aan een of ander pamflet te werken of om die brief te schrijven om die gevangene vrij te krijgen ... Hoe zegt Huub Oosterhuis het: *ik zal mijn ogen niet*

dichtdoen – ik zal niet rusten geen ogenblik - ik mag versmachten van dorst tot ik gevonden heb: een plek waar de doden leven, een plaats waar recht wordt gedaan aan de verworpenen der aarde .. het blijft moeilijk en lastig om te geloven want de idee is in ons ingegoten dat de geschiedenis gaat over handelingen van dominante figuren ... Lees er maar de geschiedenisboeken op na, en niet over kleine helden, maar de val van de Berlijnse muur bijv. kwam er doordat veel gewone Berlijners iets heel kleins deden – naar het voorbeeld van de volksmacht die in vele buurlanden voor veranderingen hadden gezorgd .. gingen ze alleen maar naar de grens om te kijken wat er gaande was ... soldaten waren overweldigd en bewust van wat zich in buurlanden gebeurde en ... en verleenden hen doorgang om vrijelijk van de ene kant naar de andere kant ...

Dus als we de wereld willen veranderen , dan kan jij dat evengoed als ik, alleen hoeven we er geen erkenning voor te vragen of te verlangen

Ook in het Boek Richters voelde ik me in goed gezelschap - De zonen van Israël deden wat kwaad was in de ogen van de Heer.... Was is dat dan? Wel, God zegt: Goed is dat hij het voor altijd opgeeft te zeggen ‘ er is nu eenmaal niets aan te doen’ of : ‘wij moeten leren leven met wat er is en wat zich ontwikkelt’ Goed is dat deze mens, deze vorstelijke persoon de laffe berusting van er nu eenmaal te zijn achter zich laat en dat hij gaat regeren, desnoods in een worsteling met zijn Schepper (zoals Jakob vorige week) en met de mensen. Ja, dat is kwaad in de ogen van de Heer: de berusting, de slavenmoraal , het recht van het bestaande, het recht van de meeste kracht, van het grootste getal, van de meeste papieren, .. en voor niets meer aansprakelijk te zijn. Ja, dat is kwaad in de ogen van de Heer De steppe moet immers bloeien ... als een roos !

Ook in zijn nieuwste encycliek *Laudate Si* van de Paus gelooft hij in onze kleine stappen van u en ik, van de kracht en de beweging van onderuit. Daar gaat het over een positieve visie op de mens die zichzelf kan overtreffen en zijn levensstijl kan veranderen. #206 *"Een verandering in levensstijl zou een gezonde druk kunnen uitoefenen op degenen die politieke, economische en sociale macht hebben. Dat gebeurt, wanneer de consumentenbewegingen bekomen dat men bepaalde producten niet meer koopt. Zo dragen ze daadwerkelijk bij tot gedragsverandering van ondernemingen en dwingen ze hen om aandacht te hebben voor het milieu impact en de productiemodellen. (...)*

Overwin het defaitisme – ja, ‘verander de wereld begin met jezelf’. En ‘hou het simpel’, niet alleen in WAT je doet, maar ook in HOE, de manier waarop je iets doet of communiceert ligt de sleutel tot een mooiere respectvollere en liefdevollere wereld. En één die blijft ...

Als we de wereld willen veranderen, is dat altijd in relatie tot een ander, dus met communicatie. En je kunt niet niet communiceren. Er is altijd communicatie, verbale of non verbale communicatie. Wel het boeit me meer dan ooit hoe we met elkaar al dan niet verbindend en geweldloos en respectvol communiceren. Marshal Rosenberg, de auteur van het boek ‘geweldloze communicatie’ zegt *‘als 10% van de mensen verbindend of geweldloos zouden communiceren, er vrede is in onze wereld*. Als wij daar nu eens mee zouden beginnen ... Wat kan dat de wereld doen veranderen als jij en ik en velen onder ons ons oefenen in geweldloze communicatie

Geweldloze communicatie is een communicatievaardigheid waar je je eerlijk en helder tracht te uiten – te zeggen wat je wil zeggen zonder te oordelen – alsook empathisch leert luisteren naar wat er gezegd wordt – zonder daar allerlei eigen bedenkingen mee te maken – neen, luisteren naar wat de ander zegt zonder te oordelen. Je gaat vertellen wat je waarneemt (zonder te oordelen), wat dit bij je oproept aan gevoelens, wat je daarbij verlangt en dan ga je een verzoek of een vraag stellen. We zeggen niet ‘t is altijd hetzelfde met jou – je bent nooit op tijd’, maar ‘ik merk dat je te laat bent, ik voel me hier niet blij meer

Als je je oefent in deze vorm van communiceren, voel je je niet langer aangevallen, maar leer je luisteren naar de woorden en de onderliggende gevoelens van wat de ander effectief zegt, je probeert mee te gaan in het standpunt / bril van de anderen. Door verbindend of geweldloos te communiceren roep je minder weerstand op en gaan de haren bij een ander minder vlug recht komen te staan.

Overwin het defaitisme - ook onze handen en voeten, jij en ik, kunnen verandering te weeg brengen. Kijk maar naar wat crowdfunding allemaal mogelijk maakt, en sociale media bijv. die facebookgroep van 'ik ga naar Calais en neem mee ...' of het jovelininitiatief waar men aan jonge gezinnen hun schulden kwijtscheldt Alleen het kan best 'verlammend werken'. Er zijn zoveel dingen aan te pakken en waar begin je? Jezuiten zeggen dan 'zet een kleine stap', geen grote maar zet ten minste een stap. Of bekijk het beeld van een tanker op zee: die kan je ook niet in 1 keer draaien, maar als je iets van wijziging aanbrengt dan zal hij toch op een gans andere plek aan land komen

Het is vervolgens belangrijk te weten – wat jou inspireert . Waar haal jij jouw inspiratie om verder te gaan? Huub Oosterhuis zei : 'ik zal er zijn, is zijn naam, dat betekent 'er zullen messiaanse mensen komen, steeds weer, die breken en delen, zijn wat niet kan, doen wat ondenkbaar is'. Ik moet denken aan de BD campagne van vorig jaar waar die Peruaanse burgemeester zei 'ik haal mijn kracht uit de APU's, de bergen (of moeder natuur) om te vechten tegen de mijnvervuiling – want alles komt van de bergen of moeder natuur (la pacha mama) en gaat naar haar terug.

Wil je de wereld veranderen of iets betekenisvol op je nemen uit plichtsbesef of omdat je vindt dat je het moet doen? Wel dan heb ik goed nieuws - Er is studie uitgevoerd door de school van de positieve psychologie rond wat leuker of aangenamer is: gewoon genieten van een massage of chocolade eten of ... OF iets van betekenis doen waarbij je andere mensen op de eerste plaats zet. Wel, blijkt dat de tevredenheid bij de laatste groep groter bleek te zijn en langer bleek te duren. Dus het veranderen van de wereld voelt goed aan, en het verandert ook de manier waarop je naar jezelf kijkt.

Mij inspireert het Bijbels geloof en de 'ik zal er zijn' gedachte en als ik terugkijk naar de zaken die ik in mijn leven al ondernomen en gedaan heb : mijn bolivië reis, mijn thesis over de wereldwinkels, mijn engagement in Wingene bij de WW met nu de erkenning als FTG, draait het om respect voor mensen veraf als dichtbij. Streven naar een betere wereld voor mensen veraf en vrienden dichtbij. En daarbij hoort het respectvol omgaan met elkaar, met andermans meningen, en luisteren naar wat gezegd wordt en niet onmiddellijk gaan oordelen of interpreteren.

Als je weet wat jou inspireert, **moet je nog kiezen hoe je tewerk wilt gaan**. Welke is jouw tactiek? Doe je aan bewustmaking, loop je mee in een protestmars, of ga je actief dingen opnemen?

Zelf aan de slag gaan, weten wat jou inspireert, jouw tactiek kiezen en dan getuigenis afleggen – praat erover, informeer erover, dat is wat Marnix en Geert de volgende vieringen zullen doen over het thema water en energie. Ze gaan dit met verve en enthousiasme aanbrengen, ze gaan ons niet overspoelen met wat er allemaal fout kan gaan, want dan geraken we met zijn allen gedeprimeerd en komen we niet meer in actie om zelf voor verandering mee te zorgen en haken we af. Neen, buig problemen om tot uitdagingen en opportuniteiten. Kijk maar naar heel de transition town beweging die in 2005 op gang kwam in Engeland over de 'peak oil' – hoe te leven zonder olie. Belangrijk in het getuigenis afleggen is dat het mooi en leuk en aantrekkelijk gemaakt wordt en dat het met liefde gebeurt, dat men voelt dat het gemeend is. Als we verandering willen tewerkstellen, mogen niet alleen doemscenario's worden voorgesteld. Maak 'goeddoen' leuk en aantrekkelijk zodat het niet meer alleen maar noodzakelijk is, niet meer alleen onze plicht is, maar ook leuk en besef dat 'mensen sociale wezens zijn', dus zorg voor betrokkenheid en betrek mensen erbij.

De wereld verbeteren is werk waar nooit een einde aan komt. In die zin is het niet zozeer 'werk' als wel 'een manier van denken, van zijn, van leven': met aandacht voor hoe het nu is, bereid om daar verantwoordelijkheid voor te nemen, en vastbesloten om niet wanhoop het pleit te laten winnen, maar ruimte te scheppen voor hoop – geloof en liefde. Of 'we gaan weer verder vol van hoop op ongebaande wegen ... ' Een toekomstige tijd – ik zal er zijn met jou!

Mensen die zich met dat werk bezighouden, kijken naar de positieve kant, ze zien mogelijkheden waar anderen problemen zien, ze zijn gericht op de lange termijn, maar denken altijd na over de kleine stappen die ze op dit moment kunnen zetten. Ze hebben compassie, zijn nederig, ervaren het leven als een avontuur en helemaal niet als een reeks deprimerende gebeurtenissen waar ze geen invloed op hebben. En ze klagen niet over het werk dat maar nooit op houdt. Ze worden daar juist vrolijk / gelukkig van – want zo is er altijd wat te doen. Jij kunt ook één van die mensen zijn.

Om af te sluiten :

Ik hoor, zegt God, dat mensen op mij wachten om wonderen te doen. Maar hoe kan ik, zegt God wonderen doen zonder mensenhanden? Als jullie blijven wachten, zegt God, dan kunnen wij lang wachten.

Ilse Van Houtteghem

De Lier, 20 september 2015